

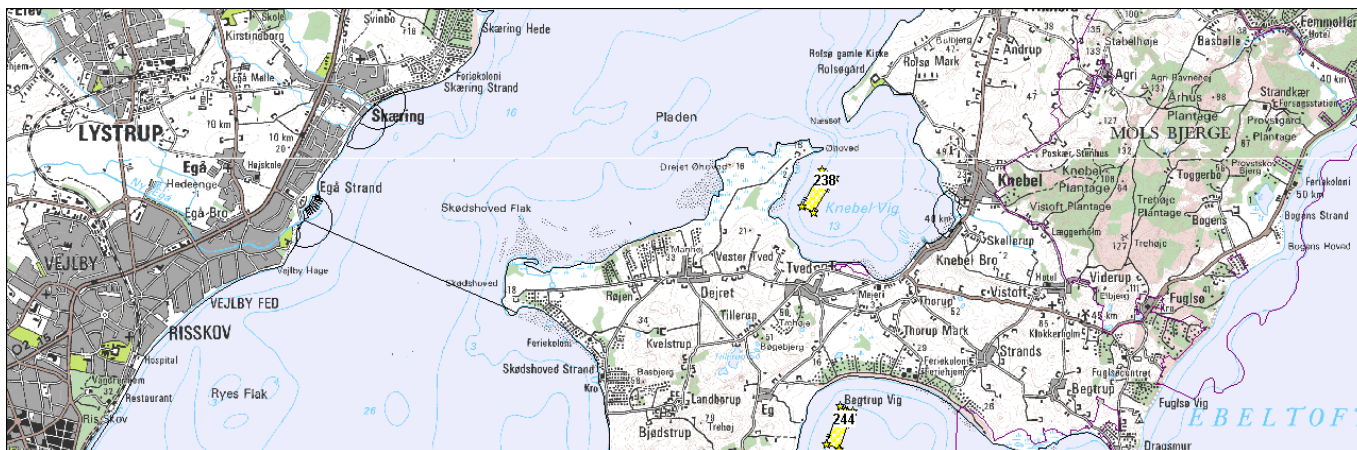
Knebel i juli 2009

Til
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fiskeridirektoratet
Nyropsgade 30
1780 København V

Åbent brev

Vedr. Revurdering af tilladelse til opdrætsanlæg nr. 238 af muslinger i Knebel Vig

Der tales meget om muslingerne i Knebel Vig mand og mand imellem og Borgerforeningen - der er Syddjurs kommunes Distriktråd for Mols og Helgenæs – har da også fået flere opfordringer til at gøre en indsats for at få tilladelsen til opdrætsanlæg nr. 238 revurderet.

Borgerforeningens umiddelbare reaktion var imidlertid, at tilladelsen var givet efter en høringsfase og så var der sikkert ikke noget at komme efter. Altså en umiddelbar tillid til, at lovgivningen var fulgt og indsigelserne hørt men ikke taget til følge i sagsbehandlingen.

Imidlertid bliver denne umiddelbare tillid efterhånden vendt til usikkerhed og mistillid jo dybere man går ind i de enkelte sagsakter:

Ansøger starter med at søge om tilladelse i Århus Bugten: ”Opdrætsanlægget med løbenr. 238, er der i februar i år søgt om tilladelser til, i den vestlige del af Århus Bugt, ved Risskov. Denne placering blev afvist, grundet mulige konflikter med de rekreative interesser i området (den almindelige lystsejlad, kajsejladsbane for lystsejlere, kajaker m.v.) samt et ønske om placering af anlægget på større vanddybde af hensyn til en forventning om større udbredelse af ålegræsvegetationen. Endvidere vides det endnu ikke hvilke retningslinier for ”anvendelse af vandløb, søer og kystvande” som vil skulle udarbejdes i henholdt til planloven, forventeligt i 2009. Der søges nu om en alternativ placering i Knebel Vig. (Citat af brev til høringsparter 6. juni 2008)

Anlægget kunne altså ikke placeres i Århus Bugten. Ansøger prøver herefter - med fin hjælp fra direktoratet i mailkorrespondancen - alternative placeringer én i Begtrup Vig og én i Knebel Vig – jvnf. kortskitsens gule felter. Begge positioner sendes igen til høring efter fiskerilovens §66 og **den 18 juli meddeler Fiskeridirektoratet, at begge destinationer ikke kan godkendes på det foreliggende grundlag.**

I begrundelsen anfører direktoratet høringssvarene fra Farvandsvæsenet, der ikke finder at etablering af de to opdrætsanlæg er forenelige med den nuværende anvendelse af områderne, og Syddjurs kommunes betænkeligheder, medens det ikke ses af begrundelsen, at ”Miljøcenter Århus kan dog ikke tilslutte sig placeringen af et linebrug i Knebel Vig, idet vigen hyppigt rammes af iltsvind”.(Citat mail af 20. august 2008).

Medens afslaget ved Risskov umiddelbart blev taget til efterretning, så gør det samme sig slet ikke gældende i nærværende sag. I stedet forsøges det foreliggende grundlag ændret, og supplerende materiale fremsendes, hvilket giver direktoratet anledning til fornyet høringsproces. Der foreligger mailkorrespondance herom 20.8.2009:

”Fiskeridirektoratet har ved skrivelser af 18. juli 2008 givet afslag på to ansøgninger om muslingeopdrætsanlæg i henholdsvis Knebel og Begtrup Vig. Afslagene på ansøgningerne var delvis begrundet af de forbehold som er fremført i udtalelse af 14. juni 2008 fra Syddjurs Kommune til de to ansøgninger. Rasmus Bjerregaard har efterfølgende rette henvendelse til Fiskeridirektoratet og oplyst, at Syddjurs Kommunes udtalelse til sagerne muligvis er givet på et fejlagtigt grundlag, og anmodet direktoratet om at opfordre kommunen til at revurdere deres udtalelse, hvilket Fiskeridirektoratet herved gør. Rasmus Bjerregaard har endvidere oplyst, at positionerne for de 2 ansøgte opdrætsanlæg vil blive justeret, således at der tages hensyn til de øvrige forbehold omkring bl.a. opankringsbøjer, rekreativ sejlad m.v. Det skal oplyses, at Fiskeridirektoratet er indstillet på, såfremt der modtages positive tilkendegivelser fra Syddjurs Kommune, og øvrige fremsatte forbehold respekteres, at meddele tilladelser til opdrætsanlæggene uden fornyet høringsrunde”.

Sættes kommunen lidt under pres her fra direktoratet? Eller hvad er der blevet af indsigelsen fra Miljøcenter Århus. Fik Århus kommune tilsvarende opfordringer? Hvad er det, der begrunder, at Direktoratet er sindet at give tilladelse, hvis Syddjurs kommune frafalder? Skal vurderingen fra Miljøcenter Århus da ikke fortsat stå ved magt/respekteres?

Nå måske i den videre sagsbehandling spørgsmål af mindre væsentlig betydning, idet Syddjurs kommune i sin fornyede udtalelse fastholder sin indstilling, og Fiskeridirektoratet meddeler ansøger i mail af 3. sept. 2008, **at Direktoratet ikke finder anledning til at ændre på afgørelserne fremsendt 18. juli 2008 om afslag på de to ansøgninger.**

Yderligere tilskrives ansøger for 3. gang fra direktoratet efter fremsendelse af supplerende materiale den 25. sept. 2008: ***”Denne fornyede udtalelse til ansøgningerne giver ikke Fiskeridirektoratet anledning til ændring af de tidligere afgørelser af 18. juli 2008, hvor der er meddelt afslag på de to ansøgninger.”***

Altså er der afsendt hele tre afslag på begge ansøgninger.

Alt imens har ansøger udlagt såkaldte prøveanlæg og af en mail fra Direktoratet til ansøger den 21. oktober fremgår: *”Med henvisning til tidligere mails omkring fjernelsen af prøveanlæggene, skal jeg bede om dine bemærkninger til nedenstående henvendelse fra Miljøcenter Århus: I forbindelse med vores kortlægning af iltsvind i Århus Bugt og Knebel Vig i går, konstaterer vi at muslingeflåderne stadig er udlagt i vigen, dog med den tilføjelse at den ene flåde nu er gået i drift og befinder sig ca. 1 sømil NV fra de to øvrige og at anlægget giver indtryk af at være uden tilsyn og vedligehold, i det opdriftstønderne løsner sig og flåderne på sigt går fra hinanden.(citat slut).*

Foto: Miljøcenter Århus

Ansøger svarer samme dag:

”Hej Stig. Jeg er netop i denne uge oppe og høster det sidste af flåderne. Flåderne har hele tiden været set til, men et opdriftsmiddel er blevet gennemskudt med havl, så den ser måske lidt skæv ud. Flåden er ikke i afdrift. Med venlig hilsen”

Altså indrømmer ansøger, at der høstes af flåder udlagt før tilladelse, og ansøger ignorerer/tilsidesætter helt og aldeles konstateringer fra Miljøcenter Århus.

Men så sker der noget andet og helt uventet, og - som vi ser det - ganske uforståeligt:

Efter tre afslag med begrundelser sender Direktoratet den 5.11.2008 en sinde skrivelse til de hørte parter, Miljøcenter Århus og Syddjurs kommune med opremsning af de begrundelser, som tidligere har været brugt til afslag, men som nu agtes underkendt i en endelig tilladelse på 10 år oven i købet med en egenkontrol af, om ansøger overholder en stribe betingelser.

Ræven sættes til at vogte gæs, og de to berørte myndigheder får at vide, at deres vurderinger er uden betydning og uden ankemulighed. En højst besynderlig afslutning på en sag, der har været underkastet så mange enslydende vurderinger både i Århus Kommune og i herværende kommune. Århus kommunes indsigtelse var imidlertid i stand til at forhindre en placering i Århus Bugten ved Risskov. Derfor kan man undre sig over, at myndighedernes indsigtelse ikke blev vægtet på samme måde i de to kommuner.

Det ligner - set med vore briller - begrebet en begunstiget forvaltningsakt, som er givet på trods af i det mindste to myndigheders indsigtelse. Vi opfatter det som tvivlsomt, om den fremgangsmåde kan henregnes under god forvaltningsskik eller holdbar ud fra et juridisk synspunkt. Dog i sidste ende nok et spørgsmål, som bør henvises til ombudsmands- eller domstolsafgørelse.

Det er endvidere ikke særligt betryggende - med henvisning til egenkontrollen - at det kan konstateres:

- At de ulovligt placerede flåder, som blev udlagt sidste år fortsat befinder sig i vigen også udenfor opdrætsanlæggets afgrænsning. Det kan undre, at disse ulovlige flåder ikke for længst flyttet på trods af tidligere påbud.
- At de grå opdriftsbøjer afhængig af vindretning og strøm befinder sig uden for afgrænsningen.
- At der trods mindstekravet i tilladelsen om 6 gule specialanmærkninger kun er opsat 4.
- At ansøger - på trods af egen tilkendegivelse om, at det "ikke er planlagt at benytte Knebel Vig Havn og Skødshoved Havn som basishavne for betjeningen af anlæggene" – alligevel anvender havnen som servicehavn.

Havnen er porten fra søvejen til Nationalpark Mols Bjerge og ifølge Syddjurs kommune vil netop de rekreative muligheder i de kystnære farvande, bl.a. i Knebel Vig, blive gjort til genstand for en særlig beskrivelse i den kommuneplan, som Syddjurs kommune har under udarbejdelse.

Anlægget er en væsentlig barriere for den rekreative, turist, og naturmæssige interesse i dette kystnære farvand, og har yderligere et voldsomt omfang. Dertil savnes stadigvæk miljømålsætningen, hvorfor det endnu ikke kan vides, hvilke miljømæssige retningslinjer, anlæggene kan godkendes efter.

Derfor forekommer det uheldigt, at anlægget er godkendt med viden om tilbagevendende iltsvind og ringe vandudskiftning.

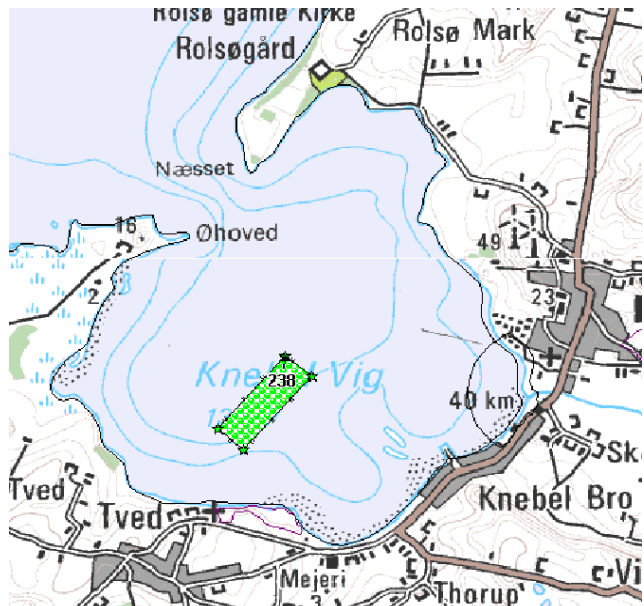
Den sydlige del af Knebel Vig udnyttes meget til lystsejlad, både af lokale sejlere og af gæster fra andre havne. Nærheden til Århus har i den sammenhæng en stor betydning.

Vigen er ligeledes et yndet sted for vandskisport efter hurtigtgående motorbåde, som søger væk fra sejlruten til havnen og netop over i det område, opdrætsanlægget nu har beslaglagt. Muligheden for vandskisport er således forringet med placeringen af muslinge anlægget.

Den umiddelbare tillid, som vi indledte med at fremhæve, har fået et gevaldigt knæk.

Når såvel regionale, som lokale myndigheder har fremført synspunkter, som taler for ikke at give tilladelse og Fiskeridirektoratet faktisk var enig i den beslutning iflg. afslaget af 14. juli 2008, så forekommer det besynderligt, at tilladelsen alligevel dukker op uden de nødvendige ændringer i beslutningsgrundlaget.

Når dertil egenkontrollen på flere felter fungerer utilstrækkeligt, bør sagen revurderes ikke mindst under henvisning til tilladelsens vilkår og Blåmuslinge projekt fase 3-rapporten fra februar 2008, der ikke baserer sig på undersøgelser udført på anlæg under fuld produktion, hvorfor de afledte konklusioner hviler på et relativ spinkelt grundlag, men sandelig også fordi samme rapport i øvrigt

konkluderer, at de nuværende **egenkontrolprogrammer næppe er velegnede** til at dokumentere evt. effekter af muslingeopdræt.

Afslutningsvis kan det undre, at Ministeriet for Landbrug og Fiskeri kan behandle de sine to erhverv så vidt forskelligt. Medens ethvert initiativ på landjorden efter planlovens regelsæt er underkastet offentlige høringsfaser, så er initiativer på vandet, som her i arealstørrelsesorden små 20 ha, nærmest fritaget for hensyn til den øvrige lovgivning jvnf. bekendtgørelsens **§ 10 e. Stk. 3.: Hvis ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri finder det nødvendigt, skal miljøkonsekvensvurderingen gøres til genstand for høring af offentligheden, myndigheder og organisationer, før det beslutes, om der kan meddeles tilladelse. Men ministeren har altså ikke fundet det nødvendigt!**

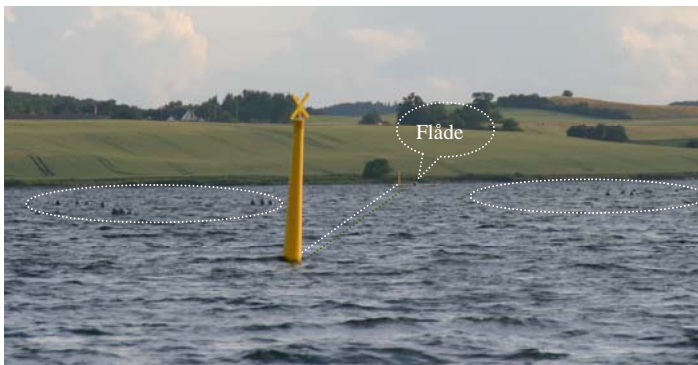
Må vi få genskabt tilliden!

På vegne af Borgerforeningen Mols

Jørgen Ørgård
Formand

PS.: Aktuelle billeder (tydeligere ved at zoome):

07.07.2009: opdriftsbøjer på begge sider af afgrænsningen!

07.07.2009: Flåderne er stadigvæk ikke fjernet!